

Viite

-

Maatalous- ja kalastusneuvosto 24.6.2024

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontuu Luxemburgissa 24.6.2024. Suomea kokouksessa edustaa maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah.

Komissio esittelee maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 24.6.2024 tiedonantonsa kestävästä kalastuksesta EU:ssa, tilannekatsaus ja suuntaviivoja vuodelle 2025. Tiedonannosta käydään neuvostossa näkemysten vaihto. Suomi kannattaa sitä, että komissio perustaa ehdotuksensa vuoden 2025 kalastusmahdollisuuksista kestäväen enimmäistuoton tavoitteeseen, kalakantoja koskeviin monivuotisiin suunnitelmiin ja tieteelliseen neuvoon. Tapauksissa, joissa tieteellistä neuvoa ei ole saatavissa, olisi noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.

Maatalous- ja kalastusneuvosto pyrkii hyväksymään neuvoston päätelmät maatalouden tulevaisuudesta EU:ssa (*engl. "Council conclusions on the future of agriculture in the EU"*). Suomi tukee tavoitetta saavuttaa yhteisymmärrys neuvoston päätelmistä maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.6.2024. Puheenjohtajavaltion viimeisimmän kompromissiehdotuksen perusteella (9710/24 REV 3) neuvoston päätelmät olisivat Suomen hyväksyttävissä.

Maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.6. tavoitellaan yleisnäkemyistä koskien komission ehdotusta pysyvän metsäkomitean uudistamisesta. Suomi tukee puheenjohtajan kompromissiesitystä neuvoston yleisnäkemykseksi. Suomen neuvottelutavoitteet on määritelty kirjelmässä, joka laadittiin komission samassa yhteydessä julkaisemasta metsien seurantakehyksestä (U 4/2024 vp).

Asialista:**MAATALOUS- JA KALASTUSNEUVOSTON KOKOUS LUXEMBURGISSA
24.6.2024**

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

a) Muut kuin lainsäädäntöasiat

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Muut kuin lainsäädäntöasiat

Tiedonanto kestävästä kalastuksesta EU:ssa: tilannekatsaus ja suuntaviivat vuodeksi 2025

Komissio esittelee

Keskustelu

Päätelmät maatalouden tulevaisuudesta EU:ssa

Hyväksyminen

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Päätös pysyvästä metsäkomiteasta

Yleisnäkemys

Muut asiat

a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

i) Asetus kasvien lisäysaineistosta – tilannekatsaus

ii) Asetus metsänviljelyaineistosta – tilannekatsaus

iii) Asetus seurantakehyksestä selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä varten – tilannekatsaus

iv) Neuvoston asetus eläinten suojelusta kuljetuksen aikana – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

b) Symposiumi: pakkauksen etupuolen ravintoarvomerkintäjärjestelmiä koskevat kokemukset ja näkökohdat (Bryssel, 25. huhtikuuta 2024) – tulokset

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

c) Hyväksyttävät kustannukset jalostuseläinten hankinnassa YMP:n mukaisten strategiasuunnitelmien puitteissa

Romanian valtuuskunnan tiedotusasia

d) (mahd.) Maatilojen kestävyyttä koskevan tietoverkon rakentaminen – tarve rajoittaa hallinnollista taakkaa

Saksan valtuuskunnan tiedotusasia

Komission tiedonanto: Kestävää kalastusta EU:ssa, tilannekatsaus ja suuntaviivat vuodeksi 2025.

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 24.6.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio esittelee maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 24.6.2024 tiedonantonsa kestävästä kalastuksesta EU:ssa, tilannekatsaus ja suuntaviivoja vuodelle 2025. Tiedonannosta käydään neuvostossa näkemysten vaihto.

Suomen kanta

Suomi ottaa tiedokseen komission esittelyn tiedonannosta.

Suomi kannattaa sitä, että komissio perustaa ehdotuksensa vuoden 2025 kalastusmahdollisuuksista kestäväen enimmäistuoton tavoitteeseen, kalakantoja koskeviin monivuotisiin suunnitelmiin ja tieteelliseen neuvoon. Tapauksissa, joissa tieteellistä neuvoa ei ole saatavissa, olisi noudatettava ennalta varautumisen periaatetta.

Suomi on tulevaisuudessa valmis harkitsemaan komission ehdotusta siitä, että eräiden kalakantojen osalta siirryttäisiin kaksi vuotta voimassa oleviin TAC:hin. Tämä voisi lisätä vakautta kalastusalalla ja paremmin ennustettavia kalastustuotemarkkinoita.

Pääasiallinen sisältö

Komission 7.6.2024 antaman tiedonannon keskeinen sisältö koskee niitä suuntaviivoja, joita komissio aikoo noudattaa valmistellessaan ehdotuksiaan vuoden 2025 kalastusmahdollisuuksista.

Itämeren kalastusmahdollisuuksia koskeva ehdotus annetaan elokuun-syyskuun vaihteessa, Välimeren ja Mustanmeren vastaavat syyskuun puolivälissä ja Koillis-Atlantin ja Pohjanmeren lokakuun lopussa. Brexitin johdosta enin osa Pohjanmeren ja Koillis-Atlantin kalastusmahdollisuuksista neuvotellaan UK:n ja Norjan kanssa. Maatalous- ja kalastusneuvosto päättää ehdotuksista kokouksissaan loka-, marras- ja joulukuussa.

Itämeren kalakantoja koskevan ehdotuksensa antamisessa komissio tulee noudattamaan monivuotista suunnitelmaa (asetus 2016/1139) ja ehdottamaan MSY:n mukaisia kalastusmahdollisuuksia. Komissio voi käyttää suunnitelmaan sisältyviä Fmsy yläarvoja vahvojen kalakantojen osalta, jos se tieteellisen neuvon perusteella on välttämätöntä tavoitteiden saavuttamiseksi sekakantakalastuksessa. Kun tiede neuvoo nollasaalista tai kun kalakanta on alittanut varotason komissio ehdottaa monivuotiseen suunnitelmaan sisältyviä elvyttäviä toimia.

Komissio aikoo mahdollisuuksien mukaan siirtyä ehdottamaan monivuotisia TAC:eja niiden kalakantojen osalta, joita vain EU:n jäsenvaltioiden kalastajat hyödyntävät. Tämä lisääisi komission mukaan alan ennustettavuutta. Kyseisiä kalakantoja valitaan läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden, ICES:n ja sidosryhmien kanssa. Jäsenvaltioita pyydetään nimeämään kalakannat, joille he suosittelevat kahden vuoden TAC:eja. Komissio pyytää niistä ICES:n arviot.

Komissio toteaa, että Itämeri kärsii rehevöitymisestä ja muista paineista, joilla on kielteinen vaikutus kalakantoihin. Komissio kehottaa jäsenvaltioita toimiin Itämeren tilan parantamiseksi.

Komissio toteaa lisäksi, että kalakantoja hyödynnetään lisääntyvässä määrin tavoitellun Fmsy kalastuskuolevuuden perusteella. Kehitys on ollut myönteistä erityisesti Biskajalahdella ja Atlantilla, mutta myös itäisellä Välimerellä. EU:n kalastuslaivasto oli korkeiden polttoainekulujen vuoksi tappiollinen vuonna 2022, mutta tilanne on polttoainehintojen alentumisen myötä parantunut alkuvuonna 2023.

Komissio pyrkii vuoden 2025 kalastusmahdollisuuksia koskevilla ehdotuksillaan edistämään edelleen kalakantojen elpymistä, vakiinnuttamaan jo kestäväällä tasolla olevien kalakantojen tilan sekä parantamaan kalastajien selviytymiskykyä.

Tiedonannossaan komissio käsittelee myös EU:n kalastuskapasiteetin ja kalastusmahdollisuuksien välistä tasapainoa, kalastuslaivaston sosioekonomista tulosta ja saaliiden purkamisvelvoitteen toimeenpanoa. Näihin liittyy edelleen merkittäviä haasteita. Komissio kiinnittää lisäksi huomiota moottoritehon valvonnan puutteisiin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Komission tiedonanto ei sisällä lainsäädäntöehdotuksia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin kantaa ei vaadita.

Kansallinen valmistelu

Kalastusjaosto (EU17) (kirjallinen menettely) 12.-13.6.2024

EU-ministerivaliokunta 19.6.2024

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston selvitys: ICES:n tieteelliset neuvot vuoden 2025 kalastus-mahdollisuuksista Itämerellä (E 39/2024 vp)

Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus neuvoston asetukseksi eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2024 ja asetuksen (EU) 2023/194 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta (E 30/2023 vp, MmVL 5/2023 vp, YmVL 8/2023 vp ja SuVL 4/2023 vp)

Suuri valiokunta 19.6.2024 (maatalous- ja kalastusneuvoston asiat)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kalastus kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallituksen edustaja on kalastusjaoston jäsen.

Taloudelliset vaikutukset

Tiedonannolla ei ole välittömiä vaikutuksia EU:n tai kansalliseen budjettiin. Vuoden 2025 kalastusmahdollisuudet vaikuttavat kalastusyritysten ansaintamahdollisuuksiin ja Itämerestä pyydetyn kalan jalostukseen ja tarjontaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Tiedonanto liittyy kansainvälisen merentutkimusneuvoston ICES:n 31.5.2024 antamiin tieteellisiin neuvoihin Itämeren kalakantojen TAC:sta vuodelle 2025, josta on annettu valtioneuvoston selvitys E 39/2024 vp.

Asiakirjat

10679/24 PECHE 218 (COM(2024) 235 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Orian Bondestam, orian.bondestam@gov.fi, puh. 02951 6249

VAHVA-tunnus

EU/61/2024

Liitteet

Viite

Neuvoston päätelmät maatalouden tulevaisuudesta EU:ssa - maatalous- ja kalastusneuvosto 24.6.2024

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 24.06.2024.

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajavaltio Belgia on laatinut luonnoksen neuvoston päätelmiksi maatalouden tulevaisuudesta EU:ssa (*engl. "Council conclusions on the future of agriculture in the EU"*). Päätelmäluonnosta on valmisteltu maatalouden erityiskomiteassa (MEK) touko-kuusta 2024 lähtien. Asiaa on käsitelty MEK:ssä 13.5., 21.5. ja 10.6. Päätelmätekstin käsittelyä jatketaan vielä MEK:n kokouksessa 17.6. ja samalla MEK valmistelee maatalous- ja kalastusneuvoston käsittelyä asiasta.

Puheenjohtajavaltio tavoittelee päätelmien hyväksymistä kesäkuun maatalous- ja kalastusneuvostossa. Belgia toimitti 13.6.2024 päivitetyn version luonnokseksi neuvoston päätelmiksi (asiakirja 9710/24 REV 3). Ennakkotietojen mukaisesti on todennäköistä, että päätelmäluonnoksesta käydään keskustelua vielä neuvoston kokouksessa.

Suomen kanta

Suomi tukee tavoitetta saavuttaa yhteisymmärrys neuvoston päätelmistä maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.6.2024. Puheenjohtajavaltion viimeisimmän kompromissiehdotuksen perusteella (9710/24 REV 3) neuvoston päätelmät olisivat Suomen hyväksyttävissä.

Suomen ennakkovaikuttamiskantoja EU:n monivuotiseen rahoituskehykseen (2028-) on linjattu valtioneuvoston kanslian selvityksessä E 31/2024 vp ja Suomen avaintavoitteista EU-vaalikaudelle 2024–2029 on linjattu valtioneuvoston kanslian selvityksessä E58/2023 vp.

Suomen kantoja yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistukseen ja siihen liittyviin nettelyihin on esitetty yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevassa valtioneuvoston kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä sen jatkokirjelmissä. Suomen kantoja EU:n pitkän aikavälin maaseutuvision on esitetty E-kirjeessä (E 95/2021 vp) ja sen jatkokirjeessä. Komission 15.3.2024 antamista ehdotuksista on annettu valtioneuvoston kirjelmä U 15/2024 vp.

Hallitus edistää suomalaisen ruoantuotannon toimintaedellytyksiä osana eurooppalaista ruoantuotantoa. Suomi korostaa, että maataloutta on voitava harjoittaa kannattavalla tavalla unionin kaikissa jäsenvaltioissa. Hallitusohjelman mukaisesti ruoantuotanto on maatalouden tärkein tehtävä ja huoltovarmuuden perusta.

Suomi katsoo, että yhteisen maatalouspolitiikan tukijärjestelmiä ja niiden valvontaa tulisi yksinkertaistaa ja toimeenpanon aiheuttamaa hallinnollista taakkaa vähentää.

Pääasiallinen sisältö

Päivitetty luonnos neuvoston päätelmiksi (9710/24 REV 3)

Puheenjohtajavaltio on lähettänyt uuden version neuvoston päätelmiksi. MEK:n kokouksessa 10.6.2024. jäsenvaltiot kommentoivat vielä päätelmäluonnosta monin osin. Jäsenvaltiot nostivat keskustelussa esiin erityisesti päätelmien kohdat koskien rahoituksen tasoa, laajentumista ja kansainvälistä kauppaa. Puheenjohtajavaltio onkin päivittänyt pitkälti näitä teemoja koskevia kohtia päätelmissä.

Luonnoksessa todetaan, että ennakoimatta tulevan yhteisen rahoituskehyksen (MFF) yhteydessä tehtäviä päätöksiä, tarkoituksenmukaiset resurssit YMP:lle ovat tarpeen, jotta voidaan vastata YMP:n moniin tavoitteisiin. Päätelmissä myös todetaan, että joillekin jäsenvaltioille YMP:n tuen reilu jakaantuminen jäsenvaltioiden välillä on tärkeää ja sopiva ratkaisu asiaan on tarpeen.

Kansainvälistä kauppaa koskevaa kohtaa on myös muokattu joiltain osin. Tekstissä viitataan mm. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteiseen lausumaan vuodelta 2021 koskien EU:n terveys- ja ympäristönormien soveltamista unioniin tuotaviin maataloustuotteisiin koskevista proaktiivisista toimista monenvälisellä tasolla. Teksti muokkaa myös sisämarkkinoiden kehittämisestä annettuja neuvoston päätelmiä.

Laajentumiseen liittyen on poistettu teksti liittyen riittäviin siirtymäaikoihin ja sen sijaan todetaan, että olisi hyvä huomioida edellisten laajentumisten opit.

Muutamaan muutakin kohtaa päätelmissä on täydennetty. Esimerkiksi tuottajaorganisaatioiden roolia ja suorien tukien tärkeyttä viljelijöille on korostettu. Lisäksi todetaan yleisemmin, että veteen liittyvät haasteet tulevat olemaan keskeisemmässä roolissa maataloustuotannolle.

Päivitetty luonnos neuvoston päätelmiksi (9710/24 REV 2)

Puheenjohtajavaltio on päivittänyt päätelmäluonnosta MEK:n kokouksen 21.5.2024 pohjalta sekä jäsenvaltioiden kanssa käymiensä bilateraalien perusteella. Edelleen päätelmien yleiset otsikot eli viisi eri pääteemaa ovat pysyneet samoina.

Belgia on lisännyt päätelmien alkuun selkeämmän viittauksen Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteita käsittelevään 39 artiklaan. Alkuun on lisätty myös viittaus Pitkän ajan maaseutuvissiossa mainittuun maaseutuvaikutusten arviointiin.

Puheenjohtajavaltio Belgia on lisännyt mukaan myös lyhyen maininnan useista yhteiselle maatalouspolitiikalle asetetuista tavoitteista ja toteaa, että ne aiheuttavat paineita YMP:n budjettiin.

Maaseutualueita koskevaa kappaletta on vahvistettu monin paikoin. Mukana on mm. maininta siitä, että EU:n maaseutualueiden moninaisuus on tärkeää ja maataloutta tulee jatkaa mm. syrjäisillä, epäsuotuisilla alueilla, saarilla ja korkean väestötiheyden alueilla. Lisäksi korostetaan maaseutualueiden pienten ja keskisuurten yritysten roolia elinvoimaisille maaseutualueille.

Biotiloutta, maatalous- ja elintarvikesektorin kilpailukykyä sekä innovaatioita koskeviin kappaleisiin on lisätty mm. biotalouden ja bioteknologian merkitys innovaatioille. Lisäksi korostetaan eri innovaatioiden markkinoillepääsyä.

Kansainvälisestä kauppaa koskevaa kappaletta on muutettu mm. korostamalla avointa ja sääntöpohjaista kauppajärjestelmää. Puheenjohtajavaltio on lisännyt mukaan "case-by-case" eli tapauskohtaisen arvioinnin liittyen päätelmien mainintaan kestävyysstandardien vastavuoroisuudesta. Lisäksi mukaan on lisätty tarve päivittää ja kehittää tutkimusta kauppasopimusten kumulatiivisista vaikutuksista. Laajentumisen osalta mukaan tekstiin on nostettu mm. riittävien siirtymäaikojen huomioiminen.

Maataloussektorin kriisinsietokyvyn lisäämistä korostetaan kattavammin uudessa versiossa. Mukaan on otettu erilaisten geopoliittisten ja ympäristökriisien lisäksi myös veden riittävyyden näkökulma. Ilmastomuutokseen sopeutuminen on nostettu myös osaksi päätelmiä.

Päivitetty luonnos neuvoston päätelmiksi (9710/24 REV 1)

Puheenjohtajavaltio on päivittänyt päätelmäluonnosta MEK:n kokouksen 13.5.2024 pohjalta. Koska kyseessä on yleiset päätelmät maatalouden tulevaisuudesta, on Belgia pyrkinyt myös tiivistämään päätelmiä. Päätelmät yleiset otsikot eli viisi eri pääteemaa ovat pysyneet pitkälti samoina.

Muutoksena verrattuna ensimmäiseen versioon Belgia on huomionut esimerkiksi paremmin maaseudun kehittämisen päätelmäluonnoksessaan. Lisäksi puheenjohtajavaltio on laajentanut nuoria viljelijöitä koskevaa kohtaa ja korostaa maatalousmaan saannin lisäksi myös sukupolvenvaihdosten tärkeyttä ja korostaa kuinka tärkeää sektorin tulevaisuuden kannalta on houkutella nuoria alalle. Uudessa luonnoksessa on myös vahvemmat kirjaukset tuottajan aseman parantamisesta elintarvikeketjussa.

Luonnoksessa on myös lisää tekstiä kasvavasta tarpeesta luoda kriisinhallintamekanismeja, jotta erilaisiin maatalouden ulkoisiin haasteisiin, kuten sään ääri-ilmiöihin, geopoliittisiin muutoksiin ja markkinoiden suuriin vaihteluihin voidaan varautua. Päätelmäluonnoksessa on myös vahvistettu innovaatioiden ja tutkimuksen tekstikohtia.

Luonnos neuvoston päätelmiksi (9710/24)

Puheenjohtajavaltio on jakanut päätelmäluonnoksen johdantoon ja viiteen eri teemaan, joihin lukeutuvat 1) vahvat ja kilpailukykyiset EU:n maatalousmarkkinat, 2) innovaatioi-

den vahvistaminen ja sektorin yhteistyö, 3) yksinkertaistamisen tarve viljelijöiden ja jäsenvaltioiden hallinnollisen taakan vähentämiseksi, 4) nuorien viljelijöiden tukeminen ja maatalousmaan saanti ja 5) ilmastonmuutoksen sietokyky ja ympäristön säilyttäminen.

Päätelmäluonnoksen alussa korostetaan viljelijöiden elintärkeää roolia ruokaturvan taakamisessa sekä heidän ponnisteluitaan ruuantuotannon kestävyys edistämiseksi samaan aikaan kun maatalouden toimintaympäristöön vaikuttavat monet rajoitteet aina Venäjän hyökkäyssodasta ilmastonmuutoksen aiheuttamiin haasteisiin. Lisäksi viitataan mm. Eurooppa-neuvoston päätelmiin helmi-, maalisi- ja huhtikuulta 2024.

Vahvat ja kilpailukykyiset EU:n maatalousmarkkinat

Päätelmäluonnoksessa todetaan, että ruokaketjun toimijoista viljelijät ovat usein kaikin haavoittuvaisimpia ja heidän tulonsa ovat rakenteellisesti muita ketjun toimijoita alempana. Päätelmäluonnoksessa nostetaan esiin perimmäisiksi syiksi alhaisiin tuloihin mm. alkutuotannon vaikeuksia siirtää markkinoiden suurista hintavaihteluista ja epäsuotuisista sääolosuhteista johtuvia kustannuksia tuotteittensa hintoihin ja markkinoiden toimimattomuus korvata viljelijöille kustannuksia ja tulonmenetyksiä. Päätelmissä peräänkuulutetaan tuottajan aseman parantamista elintarvikeketjussa. Toimiksi mainitaan mm. komission aloitteet ja suunnitteilla olevat lainsäädäntöehdotukset. Tämän otsikon alla viitataan myös EU:n asemaan kansainvälisillä maatalousmarkkinoilla, laajentumiseen ja kriisinhallinnan kehittämiseen.

Innovaatioiden vahvistaminen ja sektorin yhteistyö

Päätelmäluonnoksessa korostetaan, että kestävä maatalouden ja elintarviketuotannon innovaatioilla on keskeinen merkitys kestävä ruuantuotannon saavuttamiseksi. Päätelmäluonnoksessa myös kannustetaan biotalouden, kestävien teknologioiden ja täsmävilljelyn tutkimukseen ja innovaatioiden kehittämiseen. Lisäksi korostetaan muiden kuin yhteisen maatalouspolitiikan rahastojen merkitystä innovaatioiden riittävässä rahoituksessa. Otsikon alla nostetaan myös maatalousneuvonnan ja sen kehittämisen tärkeä rooli esiin.

Yksinkertaistamisen tarve viljelijöiden ja jäsenvaltioiden hallinnollisen taakan vähentämiseksi

Päätelmäluonnoksessa muistutetaan, että on tärkeää luoda viljelijöille ja jäsenvaltioiden hallinnoille vakaa ja ennustettava sääntelykehys ja että mahdollisille muutoksille on varattava asianmukainen toimeenpano-aika. Komissiota kehoitetaan tekemään perusteellinen arvio viljelijöitä koskevien eri EU-säädösten täytäntöönpanoon liittyvästä hallinnollisesta taakasta ja eri monimutkaisuusien lähteistä.

Nuorten viljelijöiden tukeminen ja maatalousmaan saanti

Päätelmäluonnoksessa todetaan, että nuorilla viljelijöillä on edelleen vaikeuksia maatalousmaan saannissa. Päätelmäluonnoksessa pyydetään komissiota tutkimaan mahdollisuutta perustaa Euroopan maatalousmaan seurantakeskus (engl. European Observatory for farmland), jotta voidaan seurata Euroopan maatalousmaan markkinoita.

Ilmastonmuutoksen sietokyky ja ympäristön säilyttäminen

Päätelmäluonnoksessa tunnustetaan viljelijöiden jo tekemä työ EU:n ilmasto-, monimuotoisuus-, ympäristö- ja kestävyystavoitteiden eteen. Lisäksi todetaan, että maataloussektorin on jatkettava ja tehostettava ponnisteluja näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ottaen samalla huomioon maatalous- ja elintarvikealan sosioekonominen tilanne. Päätel-

mäluonnoksessa korostetaan, että viljelijöitä on tuettava riittävästi siirtymässä kestävämpään maataloustuotantoon ja kehoitetaan komissiota suosimaan kannustavia toimia, joilla viljelijöille voidaan korvata menetetyt kustannukset ja tulonmenetykset. Lisäksi korostetaan YMP:n merkitystä EU:n ympäristö- ja ilmastositoumusten täyttämisessä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Kyseessä on neuvoston päätelmät.

Neuvoston päätelmien hyväksyminen edellyttää jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU18-jaosto (maatalous ja elintarvikkeet) 8.5.2024, 21.5.2024, 6.6.2024 ja 13.6.2024.

EU-ministerivaliokunta 19.06.2024.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.06.2024.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

9710/24 REV 2

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, sanna-helena.fallenius@gov.fi, puh. 0295 162 073

VAHVA-tunnus

EU/42/2024

-

Liitteet -**Viite** -

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/1296/2023-MMM-4

Roppola Juha

12.6.2024

EU-komission ehdotus pysyvän metsäkomitean uudistamisesta

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 24.6.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.6. tavoitellaan yleisnäkemyistä koskien komission ehdotusta pysyvän metsäkomitean uudistamisesta (COM(2023) 727 final). Komissio julkaisi ehdotuksen 22.11.2023. Asiaa on käsitelty kevään 2024 ajan neuvoston metsätaloustyöryhmässä. Ehdotus muuttaisi neuvoston päätöstä pysyvän metsäkomitean perustamisesta (89/367/EEC) ja ehdotus perustuu EU:n metsästrategiaan 2030 (COM(2021) 572 final). Komitean tarkoitus on neuvoa komissiota metsiä ja metsätaloutta koskeissa asioissa. EU:n metsästrategiasta laadittiin eduskunnalle E-kirje (E 106/2021 vp).

Suomen kanta

Suomi tukee puheenjohtajan kompromissiesitystä neuvoston yleisnäkemykseksi asiakirjan 9751/1/24 REV 1 mukaisena. Suomen neuvottelutavoitteet on määritelty kirjelmässä, joka laadittiin komission samassa yhteydessä julkaisemasta metsien seurantakehyksestä (U 4/2024 vp). Valtioneuvosto katsoo, että komission pysyvällä metsäkomitealla tulee olla keskeinen ja kokonaisvaltainen rooli EU:n metsäasioiden käsittelyssä.

Pääasiallinen sisältö

Neuvosto teki 29. toukokuuta 1989 päätöksen 89/367/ETY pysyvän metsäkomitean perustamisesta jäsenvaltioiden ja komission tiiviin ja jatkuvan metsätaloutta koskevan

yhteistyön turvaamiseksi. Pysyvä metsäkomitea muodostuu jäsenvaltioiden edustajista, ja sen puheenjohtajana on komission edustaja.

Uudessa EU:n metsästrategiassa 2030 komissio katsoi, että metsien laajempi panos Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteisiin edellyttää osallistavampaa ja paremmin koordinoitua EU:n metsähallintorakennetta, jossa otetaan huomioon kaikki EU:n uuden metsästrategian tavoitteet ja niiden väliset kytkökset.

Osana tätä uutta hallintorakennetta komissio ehdotti neuvoston päätöksen 89/367/ETY muuttamista Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä. Komissio teki ehdotuksen oikeusperustojen ja politiikkaviittausten päivittämiseksi, pysyvän metsäkomitean nimeämiseksi uudelleen ja uuden ryhmän tehtävien laajentamiseksi.

Ehdotetulla päätöksellä komissio halusi myös selkeyttää ryhmän kokoonpanoa, jotta siinä olisivat varmasti mukana ne jäsenvaltioiden viranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia uuden EU:n metsästrategian 2030 ja mahdollisten myöhempien unionin metsästrategioiden eri politiikkatavoitteiden osalta. Vuonna 2019 komissio perusti metsä- ja luontotyöryhmän, joka on luonnon monimuotoisuutta ja luontoa käsittelevän koordinoitiryhmän alaryhmä. Tämä työryhmä sulautuu uudistettuun metsäkomiteaan.

Kompromissitekstin tärkeimmät elementit

Päätösmuoto

Neuvoston oikeuspalvelun suosituksesta aiempaa päätöstä ei muuteta vaan se kumotaan ja korvataan uudella. Lakitekninen muutos ei vaikuta sisältöön.

Artikla 1

Komitean nimi

Pysyvää metsäkomiteaa nimitetään jatkossakin historiallisista syistä komiteaksi.

Artikla 2

Komitean tehtävät

Komitean tehtävänä on neuvoa komissiota metsiin ja metsätalouteen liittyvissä asioissa sekä strategioiden valmistelussa.

Artikla 3

Komitean kokoonpano

Komitea koostuu jäsenmaiden edustajista. Sen puheenjohtajana toimii komission edustaja.

Artikla 4

Komitean kokoukset

Kompromissitekstin mukaan komitea tapaa säännöllisesti.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 43 artiklaan (maatalous) ja 192 artiklan 1 kohtaan (ympäristö). Kummankin artiklan mukaan sovelletaan tavallista lainsäätämisyjärjestystä.

Neuvosto päättää asiasta määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentissa asian käsittely alkaa syksyllä 2024.

Kansallinen valmistelu

Asia käsiteltiin metsäjaoston kirjallisessa menettelyssä 11.6.2024

EU-ministerivaliokunta 19.6.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.6.2024

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 10 (luonnon- ja ympäristönsuojelu) ja 15 (maa- ja metsätalous) kohdan perusteella maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ehdotus ei aiheuta uusia resurssitarpeita.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Lopullinen kompromissiteksti 9751/1/24 REV 1
Komission ehdotus (COM(2023) 727 final)
U-kirjelmä metsien seurantakehyksestä (U 4/2024 vp)
E-kirjelmä EU:n metsästrategiasta (E 106/2021 vp)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Juha Roppola (MMM/LVO) p. 029 516 2169

VAHVA-tunnus

EU/1296/2023

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Maa- ja metsätalousministeriö

Perusmuistio

EU/42/2024-MMM-115

Uusitalo Laura, Fallenius Sanna-Helena

14.6.2024

Maatalous- ja kalastusneuvoston 24.6.2024 muut asiat

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 24.6.2024

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Maatalous- ja kalastusneuvoston 24.6.2024 asialistalla on puheenjohtajavaltion ja jäsenvaltioiden tiedotusasioita.

Suomen kanta

Suomi ottaa asiakohdat tiedoksi.

Pääasiallinen sisältö

Asia a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Kohta i) Asetus kasvien lisäysaineistosta – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltio esittelee maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.6.2024 etenemisraportin liittyen komission asetusehdotukseen, joka koskee kasvien lisäysaineiston tuottamista ja markkinointia.

Komissio julkaisi 5.7.2023 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kasvien lisäysaineistosta (COM(2023) 414 final). Asetuksen käsittely aloitettiin Espanjan puheenjohtajakaudella ja sitä on jatkettu Belgian puheenjohtajakaudella (17.–18.1., 27.2., 12.–13.3., 17.4., 19.4., 17.5 ja 20.–21.6.). Ennen Belgian puheenjohtajakauden viimeistä kokousta on asetuksesta käsitelty kertaalleen muut artikkelit lukuun ottamatta

kasvilajikkeiden rekisteröintiä koskevaa kokonaisuutta (artiklat 44-74). Puheenjohtajavaltio on lisäksi esitellyt uuden luonnoksen artikloista 23-43 ja 81 sekä osasta liitteitä.

Asetuksen lainsäädännön vaatimukset ovat hyvin teknisiä ja yksityiskohtaisia. Keskustelua ovat herättäneet etenkin soveltamisala, määritelmät, sertifiointin vaatimukset, ammattimaisten toimijoiden toimet viranomaisen valvonnassa sekä toimijoiden rekisteröinti, poikkeuksiin liittyvät artiklat sekä liittyminen valvonta-asetuksen soveltamisalaan. Jäsenvaltioilla on käsittelyn tässä vaiheessa ollut paljon yksityiskohtaisia kommentteja ja kysymyksiä. Asetuksen käsittely on vielä kesken.

Kohta ii) Asetus metsänviljelyaineistosta – tilannekatsaus

Puheenjohtajavaltio esittelee maatalous- ja kalastusneuvostossa 24.6.2024 etenemisraportin liittyen komission asetusehdotukseen, joka koskee metsänviljelyaineiston tuottamista ja markkinointia.

Komissio julkaisi 5.7.2023 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi metsänviljelyaineiston tuotannosta ja kaupasta (COM(2023) 415 final) (FRM-asetus). Asetusta on käsitelty Espanjan puheenjohtajakaudella kahdessa neuvoston työryhmäkokouksessa (21.-22.9.2023 ja 3.11.2023) ja Belgian kaudella kahdessa neuvoston työryhmäkokouksessa (15.-16.2.2024 ja 7.-8.5.2024). Lisäksi ehdotuksen yksityiskohdista on keskusteltu useassa epävirallisessa kokouksessa. Kaikki artiklat on saatu käsiteltyä kahden kertaan läpi. Seuraavan kerran asetusehdotusta käsitellään neuvoston työryhmäkokouksessa 14.6.2024.

Belgia esitteli asetuksesta oman kompromissiehdotuksensa toukokuussa. Keskustelua on eniten herättänyt virallisen valvonta-asetuksen (OCR) soveltaminen, valmiussuunnitelmien pakollisuus sekä geenivarojen suojeluun tarkoitetun aineiston sääntely. Ehdotuksen käsittely jää auki seuraavalle puheenjohtajakaudelle.

Kohta iii) Asetus seurantakehyksestä selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä varten – tilannekatsaus

Euroopan komissio julkaisi 22.11.2023 ehdotuksensa (COM(2023) 728) asetukseksi seurantakehyksestä selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä varten. Ehdotukseen sisältyy myös suuntaviivat vapaaehtoisille kansallisille metsäsuunnitelmille. Ehdotus perustuu EU:n metsästrategiaan 2030 (COM(2021) 572). Komissio julkaisi vuoteen 2030 ulottuvan strategian 16.7.2021.

Seurantakehystä on käsitelty Belgian puheenjohtajakauden ajan maatalous- ja kalastusneuvoston alla monitoroinnin ad hoc -työryhmässä. Euroopan parlamentissa käsittely alkaa syksyllä 2024. Ehdotuksen käsittely ad hoc -työryhmässä hidastui keväällä, sillä useat jäsenvaltiot ja puheenjohtajavaltio halusivat komissiolta lisäselvityksiä erityisesti ehdotetusta karttajärjestelmästä. Belgian kaudella on keskitytty ehdotuksen läpilukuun, eikä varsinaisia muutosehdotuksia tekstiin ole ehditty käsitellä.

Kohta iv) Neuvoston asetusta eläinten suojelusta kuljetuksen aikana – tilannekatsaus

Komissio julkaisi joulukuussa asetusehdotuksen eläinten suojelusta kuljetuksen aikana. Komissio esitteli ehdotuksen neuvoston työryhmässä Espanjan puheenjohtajakauden lopulla. Belgian puheenjohtajakaudella ehdotusta on käsitelty kahdessa työryhmäkokouksessa.

Ehdotuksen on tarkoitus korvata voimassa oleva eläinkuljetusasetus. Asetusta sovellettaisiin eläinten kaupalliseen kuljetukseen EU:n sisällä sekä kuljetuksiin EU:sta kolmansiin maihin aina määränpäähän asti ja kuljetuksiin kolmansien maiden lähtöpaikasta määränpäähän EU:ssa.

Ehdotuksen yksityiskohtaiset vaatimukset koskevat rajoitettuja kuljetusaikoja, aikaisempaa suurempia tilavaatimuksia, haavoittuvassa asemassa olevien eläinten huomiointia, ääriämpötiloja koskevia rajoituksia, digitalisaation hyödyntämistä, tiukempia kolmasmaavientiä koskevia vaatimuksia ja tiukempaa valvontaa.

Ehdotuksen käsittelyssä ei ole vielä Belgian kaudella edetty mm. teuraskuljetuksille asetettuihin maksimiaikoihin tai kuljetuslämpötilaa koskeviin vaatimuksiin.

Asia b) Symposiumi: pakkauksen etupuolen ravintoarvomerkintäjärjestelmiä koskevat kokemukset ja näkökohdat (Bryssel, 25. huhtikuuta 2024) – tulokset

Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Belgian puheenjohtajakaudellaan isännöimä korkean tason tieteellinen symposiumi esiteli kattavasti Euroopassa käytössä olevia vapaaehtoisia elintarvikepakkausten etupuolella esitettäviä visuaalisia merkintöjä (front of back nutrition label, FOPNL). Merkinnöillä edistetään kansalaisten mahdollisuuksia tehdä terveellisempiä ruokavalintoja.

Euroopan komissio julkaisi keväällä 2020 Pelloita pöytään -strategian. Strategiassa todetaan, että nykyiset elintarvikkeiden kulutustottumukset ovat kestävämpiä sekä terveyden että ympäristön kannalta. Strategian toimitasuunnitelmassa on useita aloitteita, joilla pyritään helpottamaan siirtymistä terveellisiin ja kestäviin ruokavalintoihin, muun muassa elintarvikkeille ehdotetaan harmonisoituja pakollisia ravintoarvomerkintöjä pakkauksen etupuolelle (FOPNL). Komissio ei ole julkaissut ravitsemusvastaavuusaloitteisiin liittyviä lainsäädäntöehdotuksia toimitasuunnitelman aikataulun mukaisesti.

Asia c) Hyväksyttävät kustannukset jalostuseläinten hankinnassa YMP:n mukaisen strategiasuunnitelmien puitteissa

Romanian valtuuskunnan tiedotusasia

Romania tuo esiin Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan vaikutukset viljamarkkinoihin. Vaikutukset EU:n viljanviljelijöihin ovat negatiivisia ja kotimarkkinoilla tuotetun viljan ylijäämälle on löydettävä uusia kohteita, esimerkiksi kehittämällä kotieläinsektoria. Viljan käyttö kotieläinten ruokinnassa voi Romanian mukaan tuoda lisäarvoa maatalouteen ja vauhdittaa kotimaista kulutusta. Jalostuseläinten hankinta voi olla ehdotuksen mukaan tehokas tapa parantaa genetiikkaa ja tuottavuutta sekä maataloussektorin kilpailukykyä.

Kotieläintuotannon väheneminen aiheuttaa sen, että jo nyt tuodaan merkittäviä määriä liha- ja maitotuotteita, mikä kasvattaa kansainvälisten markkinoiden vaikutuksia ja riskejä. Geopoliittiset jännitteet huomioon ottaen on tärkeää vahvistaa kotimaista tuotantoa viljelijöiden kilpailukykyyn lisäämiseksi ja kansalaisten ruokaturvan varmistamiseksi. Romanian mukaan jalostuseläinten hankinta on välttämätöntä kotieläintuotannon laskusuhdanteen tasapainottamiseksi. Näin ollen Romania ehdottaa, että jalostuseläinten hankinnasta aiheutuvat kustannukset vahvistettaisiin tukikelpoisiksi yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) rahoituksen kautta.

(Mahd.) Asia d) Maatilojen kestävyyttä koskevan tietoverkon rakentaminen – tarve rajoittaa hallinnollista taakkaa

Saksan valtuuskunnan tiedotusasia

Saksan valtuuskunta nostaa neuvoston keskusteltavaksi tarpeen rajoittaa maatalouden kestävyiden tietoverkon (FSDN) luomiseen liittyvää hallinnollista taakkaa. FSDN-asetus hyväksyttiin unionissa vuoden 2023 syksyllä. Komissio on kevään 2024 aikana valmisteellut asetuksen toimeenpanon kannalta merkityksellistä alemman asteista sääntelyä. Komission valmisteluaineiston perusteella jäsenvaltioissa on noussut laajasti huoli vaadittavien muuttujien määrän poikkeuksellisen suuresta lisäyksestä. Suomi on ilmaissut tukensa asiakohdalle.

FSDN-asetukseen kirjatun periaatteen mukaisesti komission tulee varmistaa, että kerätävän tiedon määrä on perusteltu ja ei aiheuta huomattavaa lisäystä osallistuvien tilojen tai tiedon kokoamisesta vastaavien kansallisten yhdyselinten työmäärään. Komission valmisteluaineiston mukainen lisäys muuttujien määrään sekä ehdotettujen muuttujien luonne, joka käytännössä edellyttää tilakohtaisen tiedon kokoamista ja toimittamista vastaajan toimesta viranomaisen käytössä valmiiksi olevan rekisteritiedon hyödyntämisen sijaan, eivät Saksan valtuuskunnan mukaan noudata perusasetuksen periaatetta. Riskinä erityisesti on, että poikkeuksellisen raskas prosessi vastaaville tiloille vähentää hakukkuutta osallistua tiedon keräämiseen ja toimittamiseen. FSDN on luonteeltaan vapaaehtoinen tietoverkko ja kerätty tieto nojaa osallistuvien tilojen aktiivisuuteen.

Saksan valtuuskunnan tausta-asiakirja pyytää komissiota muokkaamaan alemman asteen sääntelyn ehdotustaan mm. seuraavilla tavoilla hallinnollisen taakan huomattavan nousun välttämiseksi: vaadittujen muuttujien määrän merkittävä vähentäminen; keskittyminen tarkoituksenmukaisimpiin muuttujiin, joihin tiedot olisivat saatavissa olemassa olevista rekistereistä ja jotka tuovat lisäarvoa viljelijälle; jäsenvaltioita koskevien erilaisten tilanteiden parempi huomioiminen vaatimuksissa; riittävien poikkeusten salliminen tiettyjen muuttujien osalta jäsenvaltioille, joilla on huomattavia teknisiä tai oikeudellisia vaikeuksia vaaditun tiedon kokoamisessa; ja kahden vuoden tauon edellyttäminen ennen seuraavien uusien muuttujien esittämistä, jotta uuden FSDN-järjestelmän toimeenpanoa on voitu arvioida.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto 13.6.2024

Metsäjaoston kirjallinen menettely 11.-12.6.2024

EU-ministerivaliokunta 19.6.2024

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 19.6.2024.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius, MMM/RO/EUKA, sanna-helena.fallenius@gov.fi, 0295 162 073

Erityisasiantuntija Uusitalo Laura, MMM/RO/EUKA, laura.uusitalo@gov.fi, puh. 0295 162 030

Asiakohta a) i) Erityisasiantuntija Kati Lassi, MMM/RO/EKY, kati.lassi@gov.fi, puh. 0295 162 070

Asiakohta a) ii) Neuvotteleva virkamies Sanna Paanukoski, MMM/LV/MBY, sanna.paanukoski@gov.fi, puh. 0295 162 449

Asiakohta a) iii) Neuvotteleva virkamies Juha Roppola, MMM/LVO/MBY, juha.roppola@gov.fi, puh. 0295 162 169

Asiakohta a) iv) Neuvotteleva virkamies Kirsti Huovinen, MMM/RO/EKY, kirsti.huovinen@gov.fi, puh. 0295 162 182

Asiakohta b) Neuvotteleva virkamies Minna Huttunen, MMM/RO/ETU, minna.huttunen@gov.fi, puh. 0295 162 384

Hallitusneuvos Anne Haikonen, MMM/RO/ETU, anne.haikonen@gov.fi, puh. 0295 162 438

Asiakohta c) Erityisasiantuntija Kaisa Pethman, MMM/RO/MAKE, kaisa.pethman@gov.fi, puh. 0295 162 211

Neuvotteleva virkamies Sanna Koivumäki, MMM/RO/MAKE, sanna.koivumaki@gov.fi, puh. 0295 162 437

Asiakohta d) Johtava asiantuntija Vesa Kahilampi, MMM/RO/EUKA, vesa.kahilampi@gov.fi, puh. 0295 162 053

VAHVA-tunnus

EU/42/2024

Liitteet -

Viite -

Liitteet

Napsauta tähän ja kirjoita liitteet